

OPENBAAR LICHAAM

BONAIRE

OPENBAAR LICHAAM

ST. EUSTATIUS

OPENBAAR LICHAAM

SABA

Aan: Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
per e-mail:

Uw brief van: 20 juni 2023

Ons nummer: 45112023 12-23-009535
Datum: 29/09/2023 11 OKT 2023

**Betreft: consultatieverzoek Wet invoering
BSN en voorzieningen digitale overheid**

Geachte staatssecretaris van Huffelen,

Op 20 juni 2023 heeft u aan de Bestuurscolleges van de openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba het volgende ontwerp-wetsvoorstel voorgelegd ter consultatie: de Wet tot wijziging van diverse wetten in verband met het invoeren van het burgerservicenummer (BSN) en de voorzieningen van de digitale overheid op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna ook wel: Wet invoering BSN en voorzieningen digitale overheid BES of wetsvoorstel).

De Bestuurscolleges van de drie openbare lichamen danken u voor het toezenden en vragen uw aandacht voor de hieronder toegelichte punten.

1. Steun voor het gedachtegoed van de invoering van het BSN in Caribisch Nederland

De Bestuurscolleges van de drie openbare lichamen onderschrijven het gedachtegoed van het wetsvoorstel. Het belang van invoering van het BSN en digitale overheidsvoorzieningen in Caribisch Nederland is groot en wordt gesteund. Omdat echter nog veel uitvoeringsrisico's gezien worden, vinden de openbare lichamen het van belang deze bij u te adresseren, omdat daardoor rekening moet worden gehouden dat het wetsvoorstel niet (tijdig) uitvoerbaar is.

2. Twijfels over de (tijdige) uitvoerbaarheid

2.1 Uitvoeringsrisico's

2.1.1 Foutgevoeligheid van persoonsgegevens in verschillende registraties en verlenging implementatiehorizon

Doordat in het wetsvoorstel de keuze is gemaakt om zo veel als mogelijk aan te sluiten op bepaalde huidige structuren, wordt als het ware een tussenvariant gecreëerd op de uiteindelijk beoogde situatie waarin de bestuurscolleges van de openbare lichamen volledig de basisregistratie persoonsgegevens (hierna: BRP) gaan bijhouden en BSN's gaan uitgeven. Het wetsvoorstel voorziet in die tussenvariant door aan de huidige twee afdelingen binnen de BRP ('Ingezetenen' en 'Niet-ingezetenen') een derde afdeling toe te voegen: 'Ingezetenen Caribisch Nederland'. Die nieuwe derde afdeling is qua inrichting en structuur (juridisch en technisch) een kopie van de huidige registratie van de afdeling 'Niet-ingezetenen' (hierna: RNI). Binnen de huidige RNI worden BSN's toegekend

onder ministeriële verantwoordelijkheid. Voor de nieuwe afdeling Ingezetenen Caribisch Nederland wordt deze functie hergebruikt en worden de BSN's onder ministeriële verantwoordelijkheid van de minister van BZK toegekend vanuit de applicatie RNI.

De keuze om via de RNI-applicatie de BSN's toe te kennen onder ministeriële verantwoordelijkheid zorgt ervoor dat de huidige RNI-applicatie grote wijzigingen zal moeten ondergaan, omdat naast de persoonslijsten van de afdeling Niet-ingezetenen Caribisch Nederland ook persoonslijsten van Ingezetenen van Caribisch Nederland moeten worden opgenomen. Omdat de huidige basisadministratie persoonsgegevens in stand blijft, worden gegevens van Ingezetenen Caribisch Nederland hierdoor zowel in de BRP (via de RNI) als in de basisadministratie persoonsgegevens (BAP) middels het PIVA-NOBO systeem geregistreerd. Grootste zorgpunt hierbij is foutgevoeligheid van de persoonsgegevens in de verschillende registraties. Tevens wordt door deze keus de complexiteit verhoogd en de implementatiehorizon naar alle waarschijnlijkheid verlengd.

2.1.2 Twijfels over de tijdige aanpassingen van het ICT-pakket door Centric

Centric, de huidige ICT-leverancier, ontwikkelt de nodige systeemwijzigingen. De gesprekken met Centric over de uitrol van het wetsvoorstel zijn in volle gang. Voorzichtig kan al de conclusie getrokken worden dat als de openbare lichamen vóór december 2023 de opdracht geven tot de nodige systeemaanpassingen, het dan nog niet zeker is of het Centric op tijd gaat lukken om het huidige ICT-pakket naar behoren aan te passen. Daar komt bij dat de openbare lichamen zelf mogen beslissen of zij met Centric verder gaan of met een andere leverancier. Dit vormt ook een grote impact op de doorlooptijden, kwaliteit en kosten. Het is daarom belangrijk dat aan BZK het signaal wordt gegeven dat niet tijdig uitvoering kan worden gegeven aan het wetsvoorstel. Daar komt bij dat reeds op ambtelijk niveau een plan van aanpak tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland is overeengekomen voor de fasering van het huidige BAP platform naar een volwaardige BRP omgeving en dat deze ontwikkeling niet in lijn is daarmee. Hierbij dient ook in gedachte te worden gehouden dat de BAP op dit moment al voor een groot gedeelte hetzelfde is als de toekomstige BRP. Gezien de tijd die gemoeid zal zijn met een goede invoering van het onderhavige wetsvoorstel, lijkt de inwerkingtreding hiervan erg dicht tegen de overstap naar een volwaardige BRP-omgeving te zitten. De vraag komt dan opspelen in hoeverre onderhavig wetsvoorstel, dat een tussenvariant op de volwaardige BRP-omgeving inhoudt, daadwerkelijk de moeite waard is en of het niet beter is om onderhavig wetsvoorstel te staken en direct in te zetten op een wetsvoorstel dat de volledige BRP-omgeving regelt.

2.2 Behoeft aan een impact analyse, uitgevoerd door de BES

Gelet op de uitvoeringsrisico's wordt aan u, namens de drie openbare lichamen, verzocht om eerst de openbare lichamen de tijd te gunnen om een gedegen impactanalyse naar alle uitvoeringsaspecten te laten uitvoeren, alvorens het wetsvoorstel verder in procedure wordt gebracht. In dat kader wordt opgemerkt dat op ambtelijk niveau een concept-impactanalyse van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens is gedeeld. De openbare lichamen verzoeken aan u om deze analyse met hen te delen zodra deze definitief is.

In het verlengde van het voornoemde, wordt opgemerkt dat er door de openbare lichamen grote spoed gevoeld wordt bij het tot stand brengen van onderhavig wetsvoorstel. Bij alle drie de openbare lichamen is de vraag ontstaan waar de haast bij dit wetsvoorstel precies in gelegen is. Een van de belangrijkste redenen om spoedig het BSN door te voeren binnen Caribisch Nederland had betrekking op Caribische studenten die pas een BSN (en daarmee de toegang tot digitale overheidssystemen, studiefinanciering en mogelijkheden op een studentekamer) kregen als ze in

Nederland arriveerden en zich inschreven bij een gemeente. Aangezien het voor Caribische studenten inmiddels geregeld is dat zij bij de aanvraag van studiefinanciering via DUO direct een BSN krijgen (Stb. 2023, 256), is deze aanleiding tot snelle doorvoering komen te vervallen. Naar de mening van de openbare lichamen kan beter de voortzetting van het wetsvoorstel gestaakt worden totdat door de BES zelf een impactanalyse is uitgevoerd en er beter zicht is op de gevolgen.

2.3 Behoeftte aan financiële steun, capaciteit, kennis, kunde en middelen

Indien het wetsvoorstel toch verder in procedure wordt gebracht, dan wordt u verzocht om alle financiële steun, capaciteit, kennis, kunde en middelen ter beschikking te stellen die nodig is om de implementatie te kunnen uitvoeren. De openbare lichamen gaan hierover graag met u in gesprek.

Mocht het wetsvoorstel toch doorgezet worden, dan signaleren de Bestuurscolleges de volgende zorgpunten.

3. Concrete zorgpunten bij het wetsvoorstel

3.1 De uitgifte van het BSN door de minister in plaats van door de BC's van de openbare lichamen zelf

Het College van B&W is in Europees Nederland de uitgevende autoriteit van BSN-nummers. Op termijn is het de bedoeling dat dit in Caribisch Nederland gelijk getrokken wordt en dus dat het Bestuurscollege de uitgevende autoriteit van BSN-nummers wordt. Onderhavig wetsvoorstel bewerkstelligt dit nog niet, maar gaat ervan uit dat niet het de openbare lichamen, maar de minister van BZK het BSN zal uitgeven.¹ Uit de memorie van toelichting op het wetsvoorstel blijkt niet waarom hierin voor de Openbare Lichamen wordt afgeweken ten opzichte van gemeenten in Europees Nederland, terwijl deze keuze naar verwachting wel voor serieuze operationele risico's en afhankelijkheden zorgt. Uit de gesprekken die op ambtelijk niveau zijn gevoerd, bleek dat het wetsvoorstel zo veel als mogelijk probeert aan te sluiten bij reeds bestaande (technische) voorzieningen en processen. Omdat dezelfde constructie bedacht is voor de BES, wordt de minister van BZK ook de uitgevende autoriteit van het BSN in de BES. Dit, terwijl de colleges van B&W van de gemeenten in Europees Nederland verantwoordelijk zijn voor de bevolkingsadministratie in de gemeente. Voor de openbare lichamen, als bijzondere gemeentes, is het ook wenselijk dat de Bestuurscolleges de uitgevende autoriteit worden.

Indien het onverhoopt nog niet mogelijk is om de Bestuurscolleges de BSN's te laten uitgeven, om wat voor reden dan ook, dan wordt aan u in elk geval verzocht om de Bestuurscolleges medehouder te maken van het BRP-systeem waaruit BSN's kunnen worden gegenereerd. Argumenten hiervoor zijn in het volgende gelegen.

- *Sneller verloop van processen*

Het maken van de Bestuurscolleges tot uitgevende autoriteit te maken dan wel medehouder van het BRP-systeem, zorgt ervoor dat processen sneller gaan. De minister hoeft er dan immers niet meer tussen te zitten.

- *Gedachtegoed WolBES en FinBES*

¹ Dit wordt geregeld in artikel I, onderdeel B van het wetsvoorstel, waarin artikel 21c van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer wordt gewijzigd. Deze wijziging dient in samenhang te worden gezien met artikel III, onderdeel B, waarin artikel 1.2 van de Wet basisregistratie personen wordt gewijzigd.

Het maken van de Bestuurscolleges tot uitgevende autoriteit te maken dan wel medehouder van het BRP-systeem past ook in de herijking van de WolBES en de FinBES, dat uitgaat van het versterken van het wederzijds vertrouwen en het geven van meer autonomie aan de openbare lichamen.

- *Uniformiteit van regelgeving*

Uniformiteit in regelgeving tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland is van belang, ook vanwege praktische redenen. Er worden immers continue ambtenaren uitgewisseld tussen het Rijk en de openbare lichamen, zeker als de inwerkingtreding van onderhavig wetsvoorstel in zicht komt. Het is dan ook van belang dat de wet- en regelgeving zo veel als mogelijk overeen komt.

- *Geen sprake van disproportionele vertraging*

Van eventuele disproportionele vertraging in het wetgevingsproces, in relatie tot de huidige ingezette koers van het wetsvoorstel, lijkt geen sprake te zijn indien de Bestuurscolleges tot uitgevende autoriteit van de BSN's worden gemaakt, dan wel medehouder van het BRP-systeem. Daarvan is althans in de ambtelijke besprekingen – ondanks meerdere vragen hierover – onvoldoende gebleken. Daar komt bij dat de openbare lichamen door het maken van de Bestuurscolleges als medehouder van de BRP een soort van RNI-gemeente worden. Dit fenomeen bestaat in Europees Nederland al. Het is daarmee niet onwaarschijnlijk dat de vertraging kennelijk minimaal, dan wel te overzien is. Het is daarom de vraag of het medehouder maken van het BC van de BRP daadwerkelijk tot onacceptabele vertraging zorgt.

Het enige argument dat op ambtelijk niveau is aangegeven voor het nog niet maken van de Bestuurscolleges als medehouder van de BRP, zijn de technische aanpassingen aan de zijde van de openbare lichamen, waaronder een eigen nummer voorraad BSN en een voorziening waarmee je iemand in de BRP kan inschrijven en gegevens kan actualiseren (zoals Europees Nederlandse gemeenten hebben). Naar de mening van de openbare lichamen vormt dit geen gedegen argument, omdat iedere RNI-gemeente in Europees Nederland al over een noodvoorraad BSN-nummers beschikt die gebruikt kunnen worden in geval van storing (zonder tussenkomst van de minister). Dit sluit dus al zoveel als mogelijk aan op de reeds bestaande voorzieningen. Dat zou dan ook voor de openbare lichamen georganiseerd moeten kunnen worden.

3.2 Postbezorgingsproblemen

Het wetsvoorstel houdt nog onvoldoende rekening met de postbezorgingsproblemen op de openbare lichamen doordat het BSN enkel schriftelijk wordt verstrekt. De postverwerking duurt op de eilanden nu eenmaal langer dan in Europees Nederland. Soms komt post helemaal niet aan. Aan u wordt verzocht dat het BSN ook op andere manieren dan schriftelijk kan worden verstrekt, dan wel dat de eilanden hier zelf invulling aan kunnen geven. Dat wat op Saba of St. Eustatius werkt, hoeft immers niet op Bonaire te werken en vice versa. Indien hier lagere regelgeving nog voor wordt opgesteld, dan wordt verzocht de openbare lichamen hierbij te betrekken.

3.3 Beschikbare capaciteit en financiële middelen

Er bestaan zorgen over dat de beschikbare capaciteit en financiële middelen op de openbare lichamen niet voldoende zullen zijn om het wetsvoorstel goed én in één keer uit te voeren.

Aan u wordt verzocht om in het wetsvoorstel een grondslag te maken voor bijzondere uitkeringen, ter bekostiging en ondersteuning van alle uitvoeringstechnische aangelegenheden. Daarnaast wordt

verzocht de vrije uitkering te verhogen, zodat structureel alle bijkomstige kosten in de toekomst kunnen worden gedekt.

3.4 De jaarlijkse zelfevaluatie

Een andere zorg heeft betrekking op artikel IV, onderdeel G, van het wetsvoorstel waarin artikel 30a van de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES wordt gewijzigd. Deze wijziging houdt in dat het bestuurscollege jaarlijks een zelfevaluatie uitvoert naar de werking en beveiliging van de basisadministratie en de verwerking van gegevens in deze basisadministratie. Deze zelfevaluatie is één van de stappen naar de overgang van de PIVA naar een volwaardige BRP omgeving. Het is hierbij van belang om te beseffen dat deze evaluatie pas goed van de grond kan komen als de themaonderwerpen: 'Organisatie van de beveiliging', 'Toegangsbeveiliging', 'Naleving', 'Bijhouding van de PIVA' en 'Verstreking van gegevens en Aanbevelingen', afgestemd zijn op de regelgeving die in de BES geldend is.

Echter speelt het volgende. Sinds 10-10-10 en de invoering van de Wet BAP zit dit eraan te komen. In de Wet BAP is vermeld dat een beheerregeling en privacyreglement vastgesteld moet worden en het bestuurscollege verantwoordelijk is voor de technische werking, beveiliging, naleving bijhouding en verstrekkingen. Op Sint Eustatius is men reeds bezig met het opstellen van de verordening en reglement gegevensverstrekking.

De zelfevaluatie is een positief instrument waar wij ons voordeel mee kunnen halen. Hiermee wordt precies boven tafel gebracht waar we nog aan moeten werken. Waar de pijnpunten zitten. In de zelfevaluatie reisdocumenten zien wij dit instrument als een groot voordeel. Wij zien ook ieder jaar een groei naar verbetering van de kwaliteit en onze processen. Gezien het vorenvermelde en het feit dat Sint Eustatius reeds bezig is met het opstellen van de verordening en reglement gegevensverstrekking wordt aan u voorgesteld om de BES bij het proces te betrekken, zodat gekomen kan worden tot een realistisch uit te voeren eisenpakket.

3.5 Dubbelopneming van personen in de database

Om goed te kunnen uitsluiten dat eenzelfde persoon in meerdere administraties geregistreerd staat, zijn meer persoonsgegevens nodig om er zeker van te zijn dat het om dezelfde persoon gaat. De samenstelling van de dataset persoonsgegevens die in de nieuwe 'database' wordt opgenomen, verdient daarom extra de aandacht. Dit omdat de samenstelling van de bevolking op de openbare lichamen afwijkt van die van Europees Nederland en dubbelopneming van persoonsgegevens in de database voorkomen moet worden.

Aan u wordt voorgesteld dat de openbare lichamen betrokken worden bij de vaststelling van de set persoonsgegevens die in de nieuwe database worden opgeslagen.

3.6 De inwerkingtredingsdatum

De inwerkingtredingsdatum staat nu nog niet vast. De mogelijkheid die het wetsvoorstel realiseert dat de verschillende onderdelen van het wetsvoorstel op verschillende tijdstippen in werking kunnen treden, wordt gewaardeerd. Gelet op de impact van onderhavig wetsvoorstel wordt aan u verzocht de openbare lichamen van de beoogde inwerkingtredingsdata op de hoogte te blijven stellen en de openbare lichamen ook te consulteren op de haalbaarheid hiervan.

4 Afsluiting

Het Bestuurscollege treedt graag met u in overleg over de aangedragen punten 3 en 4, alvorens u het wetsvoorstel verder in procedure brengt. Zonder gedegen impactanalyse, uitgevoerd door de BES (punt 3) en aanpassingen op de genoemde zorgpunten (punt 4), kunnen de Bestuurscolleges dit wetsvoorstel in ieder geval niet steunen.

Hoogachtend,

Namens het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,

De Gezaghebber,

De Eilandsecretaris,

Namens het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam St. Eustatius,

De Regeringscommissaris,

De Eilandsecretaris,

Namens het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Saba,

De Gezaghebber,

De Eilandsecretaris,

Cc: ER & JAZ.

MinBZK/DFKR